

SANAYİ ÜRETİMİ İÇ PİYASADA İKİNCİ ÇEYREKTE FRENE BASTI

İç piyasa ve ihracat pazarlarındaki durgunlukla birlikte artan finansman sorunlarının üretim sektörleri üzerindeki baskısı artıyor. Hem iç piyasada hem de ihracat pazarlarında talebin zayıf seyri üretimde 'bahar yorgunluğu' yarattı. İkinci çeyrek itibarıyla ISO İmalat PMI 50 eşik değerinin altına inerken, faaliyet koşullarının bozulmaya başladığı imalatta kapasite kullanım oranları da geriledi. Sanayi üretimi ise şubattaki hızlı yükselişin ardından martta eksiye geçti. Parasal sıkılaştırma sonucu iç pazarın daralmaya başlaması, ihracat pazarlarında henüz talebin istenilen seviyede canlanmaması, yanı sıra artan finansman sorunları gölgesinde girilen ikinci çeyrekte üretimden yavaşlama sinyalleri gelmeye başladı. ISO İmalat Sanayi PMI Endeksi, Nisan'da 49,3'e gerileyerek eşik değer 50'nin altına indi. Bu veri sanayicilerin ikinci çeyreğe zorlu bir başlangıç yaptığını işaret ederken; sanayi üretimi de şubattaki

sert yükselişin ardından martta aylık yüzde 0,3 daralarak soluklandı. İmalat sanayisinde kapasite kullanım oranlarına bakıldığında ise mevsim etkisinden arındırılmış KKO, nisanda bir önceki aya göre yüzde 0,2 düşerek yüzde 77 oldu. Yılbaşında özellikle 31 Mart seçimleri sonrasında ilişkin üretimde beklenen daralmanın sinyalleri gelmeye başladı. İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI verilerine göre, manşet PMI nisanda, 49,3'e gerileyerek, 2 ay aradan sonra

yeniden eşik değer olan 50 puanın altına indi. 10 sektörden sadece 3'ünde PMI 50 eşik değerinin üzerinde ölçülürken, endeksin kırılımlarına bakıldığında üretimin daralma bölgesine girdiği görülüyor. Buna göre, söz konusu 10 sektörden sadece gıda ve metalik olmayan mineraller sektörünün üretim endeksi 50 puanının üzerinde hesaplanırken, 8 sektörde üretim kırımızı alarm verdi. Üretim endeksinde

göre en keskin yavaşlama 14 puan düşüşle makine ve metal ürünlerinde oldu. Bu sektörün üretim endeksi nisanda 36,1 olarak kaydedildi. Kimyasal, plastik ve kauçuk ürünler sektöründe de üretim endeksinin 4 puan birden gerileyerek 44,2'ye indiği görülüyor. Sadece üretim endeksi değil yeni sipariş endeksi de kritik düzeyde gerçekleşti. Gıda ile giyim ve deri sektörleri hariç 8 sektörde yeni sipariş endeksi eşik değerinin altında kaldı. AA

SEKTÖREL HABERLER

Istanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu
PMI Nisan'da 49,3 Olarak Gerçekleşti**Nisan 2024 Önemli Noktalar:**

- Üretim yeniden yavaşlamaya geçti
- Satınalma faaliyetleri ve stoklar arttı
- Girdi maliyetleri ve nihai ürün fiyatlarında son dört ayın en sınırlı artışı yaşandı

Özet:

Son PMI verileri, Türk imalatçıların 2024'ün ikinci çeyreğine zorlu bir başlangıç yaptığını işaret etti. Yeni siparişlerde devam eden ivme kaybı, üretimin yeniden yavaşlamasına yol açtı. İstihdamın hemen hemen yatay seyretmesi anketin görece pozitif gelişmesi olarak öne çıkarılan firmalar stoklarını artırmak için satın alma faaliyetlerini hızlandırdı. Enflasyonist baskılar yüksek seyrini korumakla birlikte yılın başından bu yana en düşük seviyeye geriledi.

Istanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), imalat sanayinin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış tek rakamlı, bileşik performans göstergesidir. Manşet göstergesi; yeni siparişler, fabrika çıkışları, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve satın alma stokları gibi göstergelerden elde edilmektedir. 50,0 değerinin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde genel anlamda iyileşmeye işaret etmektedir.

Mart'ta 50,0 seviyesinde kaydedilen manşet PMI, Nisan'da 49,3'e gerileyerek eşik değer 50,0'nin altına indi. Böylece endeks faaliyet koşullarının son üç ayda ilk kez yavaşladığına işaret etti. Ancak söz konusu yavaşlama oldukça hafif

düzeyde gerçekleşti.

Nisan'da faaliyet koşullarının yeniden bozulmasında üretimin daralma bölgesine dönmesi etkili oldu. Talepteki zayıflamaya bağlı olarak üretimde son üç ayın ilk düşüşü gözlemlendi.

Fiyat artışları ve yüksek faiz oranlarının talebi olumsuz yönde etkilemesiyle yeni siparişler üst üste onuncu ay yavaşladı. Dış talep de yine fiyat artışlarıyla bağlantılı olarak düşüş gösterdi. Ancak söz konusu düşüş, toplam yeni siparişlerdekine göre daha ilımlı gerçekleşti.

Türk lirasındaki değer kaybının yanı sıra ham madde ve lojistik fiyatlarındaki artışların etkisiyle girdi fiyatları keskin bir şekilde yükselmeye devam etti. Buna rağmen enflasyon oranı son dört ayın en düşük seviyesine geriledi. Benzer bir gelişme satış fiyatlarında da söz konusu oldu.

Yeni siparişler ve üretimdeki zayıflığa rağmen firmalar satın alma faaliyetlerini üst üste üçüncü ay artırdı. Bu durum, girdi stoklarının yaklaşık son iki yıldır ilk kez yükselmesini beraberinde getirdi. Yeni siparişlerdeki azalmaya karşılık üretimin yakın dönemde kaydettiği genişleme nihai ürün stoklarının artmasına yol açtı.

İstihdam ise önceki iki ay yaşanan düşüşün ardından Nisan'da önemli bir değişim göstermedi. Kimi anket katılımcıları ek personel ihtiyacı olduğunu belirtirken bazıları ise aranan nitelikte çalışan bulmanın zorluklarına işaret etti.

Yorum:

Istanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

"Yeni siparişlerde süregelen zayıflama nedeniyle, geçen aylarda görülen üretim artışı sürdürülemedi ve Nisan ayında son buldu. Firmaların beklentisi, talebin yakın zamanda yeniden toparlanarak üretimde sürdürülebilir iyileşme sağlaması yönünde olacak. Nisan ayında enflasyon bir miktar gevşeyerek yılın başından bu yana en düşük seviyeye geriledi. Buna rağmen imalatçılar halen hem yurt içi hem de yurt dışı talebi olumsuz etkileyen yüksek fiyat artışları ile mücadele etmekte durumunda kalıyor."

Üretim Endeksi**S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?**

Nisan ayı verileri, Türk imalat sektöründe üretimin yavaşladığına ve böylece iki aylık genişleme sürecinin sona erdiğine işaret etti. Üretimde gerçekleşen ilımlı düşüş, anket katılımcılarına göre talebin zayıflamasından kaynaklandı. Katılımcıların yüzde 19'u üretimde azalış, yüzde 17'si ise artış bildirdi.

mev.an. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

İstihdam Endeksi**S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?**

İmalatçılar geçen iki aydaki düşüşlerin ardından Nisan ayında personel sayılarını hemen hemen değiştirmediler. Bazı anket katılımcıları, daha fazla personel alımına gitmeleri gerektiğini belirtirken, kimileri de aranan nitelikte personel bulmakta zorlandıklarını bildirdi.

mev.an. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

Tarihsel bakış:

PMI Üretim Endeksi, 50 = değişim yok

Sanayi Üretimi, % yıllık

